

Про стан музейної справи у Новоукраїнському районі у світлі покращення туристичної привабливості Новоукраїнщини для жителів області, України та зарубіжних туристів

Робота в музеях району ведеться у відповідності до Закону України "Про музеї та музейну справу", статутів музеїв, Указів Президента України, наказів та інструкцій Міністерства культури, департаменту культури, туризму та культурної спадщини обласної державної адміністрації, методичних рекомендацій та інструкцій обласного краєзнавчого та художнього музеїв.

У Новоукраїнському районі станом на 01.01.2019 року налічується 6 громадських музеїв та 1 музей - юридична особа — краєзнавчий музей Новоукраїнського району. До громадських музеїв відносяться:

Рівнянський літературно - меморіальний музей І.К. Микитенка (при ЗНЗ №2 с. Рівне);

музей історії села Рівне;

музей історії села Кропивницьке;

музей історії села Глодоси (при Глодоському СБК № 1);

музейна кімната історії села Іванівка (при Іванівському ЗНЗ);

музей Трудової Слави села Комишувате.

Усі 7 музеїв знаходяться у комунальній власності районної та сільських рад.

У 2018/2019 роках музеями району проводилися заходи по відзначенню пам'ятних дат історії держави, області та району; до Дня Українського козацтва та Дня захисника Вітчизни, Дня Соборності, Шевченківських днів, 75-ї річниці визволення Новоукраїнщини, Перемоги над нацизмом, 75-ї річниці визволення України, Всесвітнього Дня Музею (7 раз краєзнавчий музей Новоукраїнського району взяв участь в Міжнародній акції "Європейська ніч музеїв"), Конституції, Незалежності України, Партизанської Слави, Дня Міста, 85-ї річниці Голодомору 1932-33 рр. в Україні. Проводились тематичні екскурсії, виставки, зустрічі з очевидцями подій, озвучувались записи розповідей очевидців, лекції, бесіди, уроки мужності, жалобний мітинг біля пам'ятника жертвам Голодомору в м. Новоукраїнка.

Музей Трудової Слави с. Комишувате у 2018 році відповідними виставками та експозиціями відзначив 90 років з Дня народження Лідії Микитівни Кравченко Героя Соціалістичної Праці уродженки села;

70 років присвоєння звання Героя Соціалістичної Праці Гіталову О.В. та Балан А.І.

У березні краєзнавчий музей Новоукраїнського району до 95-річчя остаточного утвердження Новоукраїнки як районного центру сформував виставку "Перлина степового краю".

У грудні до 95-річчя з дати смерті видатного художника-мініатюриста нашого земляка Похитонова І.П. у краєзнавчому музеї Новоукраїнського району відновлено виставку фоторепродукцій його робіт.

Протягом року були проведені наукові дослідження і розвідки на теми: "Участь новоукраїнців у боротьбі за єдність і територіальну цілісність України в новітній час", "Самодіяльні митці Новоукраїнщини", "Землеробська колонізація теренів Новоукраїнщини", "Павлівськ, Новопавлівськ – Новоукраїнка", "Українська революція 1917-1921 рр. на теренах Новоукраїнщини".

У 2019 році в краєзнавчому музеї Новоукраїнського району створено експозиції: "Воїни України", "Тоталітаризм і репресії в Новоукраїнщині", "Митці Новоукраїнщини - історія і сучасність", було оновлено і поповнено експозиції "Війна і діти", "Голодомор – незагоєна рана народу", "Борімося-поборемо", "Звитяга і жертвовність", "Землеробська колонізація теренів Новоукраїнщини". Для їх створення використано 340 предметів основного фонду та 490 предметів науково-допоміжного фонду.

Краєзнавчим музеєм Новоукраїнського району проводились масові заходи: колективні екскурсії, диспути, лекції, круглі столи, вікторини, лекції в навчальних закладах на тему: "Природно-географічні дослідження регіону шляхом аналізу матеріалів спеціальної літератури та картографічного матеріалу фондів краєзнавчого музею Новоукраїнського району", "Українська революція 1917-1921 рр. на теренах Новоукраїнщини на прикладі села Глодоси", "Художники Новоукраїнщини – класики і сучасники", "Козацька доба у нашому краї", "Глодоські скарби", "По сторінках Книги Пам'яті і Книги Скорботи України", "Репресії тоталітаризму в нашому краї", "Похідні групи ОУН-УПА на теренах Новоукраїнщини в окупаційний період", "Історія міста і району в символах", "Гарячі дороги Афганістану", "Топоніміка Новоукраїнщини. Історія і проблеми", "Новоукраїнці в боротьбі за суверенітет і цілісність української держави сьогодні", "Новоукраїнщина від Ексампаю до Дикого Поля".

17 травня 2019 року з 20.00 по 23.00 краєзнавчий музей Новоукраїнського району приєднався до традиційної акції "Ніч музеїв". Цей день став приводом для підвищення обізнаності про те наскільки музеї є важливими у розвитку суспільства. Ніч музеїв – міжнародна акція, основна мета якої показати ресурс, можливості, потенціал музею, залучити до музею молодь. Цьогорічна акція зібрала в краєзнавчому музеї як перевірених друзів

музею, так і не байдужих жителів міста, які долучились до акції вперше. Проводились екскурсії по залах і експозиціях музею на різну тематику.

Щороку в кінці травня в селі Комишувате відбувається традиційне вручення премії імені О.В.Гіталова та вшанування знатного земляка-хлібороба, Музей Трудової Слави села Комишувате приймав відвідувачів з району, області та України.

У краєзнавчому музеї Новоукраїнського району постійно діють та поповнюються виставки-експозиції "Звитяга і жертвність", "Борімося – поборемо!", "Новоукраїнці з Вами", присвячені землякам, які захищають незалежність та територіальну цілісність України в зоні АТО та новоукраїнцями, які активно підтримують їх морально і матеріально.

У співпраці з Радою ветеранів, територіальним центром по догляду за самотніми людьми похилого віку уточнювалися списки живих очевидців та жертв Голодомору. Записувалися спогади очевидців. Завідувачі музеями брали активну участь у підготовці матеріалів до експозицій, присвячених 74 річниці визволення України від фашистських загарбників.

З Новоукраїнським районним музеєм активно співпрацюють: група ветеранів - ентузіастів історії рідного краю, рада ветеранів району, відділ освіти, молоді та спорту райдержадміністрації, загальноосвітні школи міста та району, територіальний центр по догляду за людьми похилого віку, міська та сільські ради, архівні установи, волонтери, які збирають допомогу землякам, що захищають цілісність і незалежність України в зоні АТО.

У 2018 році за спонсорські кошти для краєзнавчого музею Новоукраїнського району придбано кінопроектор та екран (вартість 12.000 грн.). Профінансовано відрядження до обласного краєзнавчого музею, художнього музею, на семінари, фестивалі на суму 2300 грн.

Триває переоформлення виставок і експозицій музеїв району у відповідності до сучасної історичної думки.

Налагоджено співпрацю краєзнавчого музею району з Кіровоградським обласним осередком Співпраці сприяння розвитку сільського зеленого туризму в Україні, туристичним агентством "Мелодія Тур", з яким підписано творчу угоду.

Музей включено до всіх розроблених в районі туристичних маршрутів.

Найпопулярніші об'єкти відвідування серед споживачів туристичного продукту:

по місту Новоукраїнка: краєзнавчий музей Новоукраїнського району, музей "Хліба"; пам'ятки історії і культури міста: храм Олександра Невського, будинок позавідомчої охорони, будівля виконавчої служби, дитяча бібліотека, млин "Варшавського"; пам'ятники: землякам, що загинули в Великій Вітчизняній війні, генералу Соколову, жертвам Голодомору; готелі (2), Зелена садиба; заповідні об'єкти у приміській зоні; виробничі об'єкти: СТОВ "Степ-Агро", КХП, СТОВ "Росія"; лісовий масив "Гусарське урочище", місце розстрілу євреїв в Гусарському лісі.

с. Комишувате: музей Трудової Слави.

с. Рівне: музей історії села, літературно-меморіальний музей І.К. Микитенка, пам'ятники історії пов'язані з подіями громадянської та Великої Вітчизняної війни.

с. Глодоси: музей історії села, Свято-Покровський храм – найдавніший в Новоукраїнщині, пам'ятники історії, ФАП.

с. Іванівка: музей історії села, СТОВ "Омельяненко", пам'ятники історії села, Іванівська філія Оникіївського лісництва, страусина ферма; ТОВ "Рассвет" (с. Приют) з міні-зоопарком.

с. Новомиколаївка: музей історії села.

З метою збереження музейної справи в районі, покращення туристичної привабливості Новоукраїнщини для жителів області, України та зарубіжних туристів:

1. Рекомендувати органам місцевого самоврядування розробити комплекс заходів для поліпшення музейної, пам'яткоохоронної справи, зовнішнього та внутрішнього туризму, який має включати взаємодію органів місцевої влади, краєзнавців та підприємців.

2. Рекомендувати Глодоському сільському голові віднайти можливості для розширення експозиційної площі музею історії с. Глодоси та вирішити питання оплати праці завідувачу музеєм.

3. Рекомендувати Кропивницькому сільському голові налагодити координацію зусиль місцевої громади (краєзнавців, освітян, підприємців) у відновленні туристичної привабливості музею історії с. Кропивницьке.

4. Рекомендувати Рівнянському сільському голові віднайти можливості для реконструкції експозицій музею історії с. Рівне у світлі сучасної історичної думки та напрацювань краєзнавців, що сприятиме відновленню туристичної привабливості музею історії с. Рівне.

5. Контроль за виконанням даного розпорядження покласти на заступника голови районної державної адміністрації Іваня О.В.

**Голова районної
державної адміністрації**

В. САМОЙЛЕНКО